

Vergaderjaar 2023–2024

28 676

NAVO

Nr. 456

BRIEF VAN DE MINISTER VAN DEFENSIE

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 15 mei 2024

De NAVO-bondgenoten hebben tijdens de NAVO-top in Vilnius (2023) afgesproken dat 2% van het bbp de ondergrens is voor defensie-uitgaven (*Defence Investment Pledge*). Een sterke NAVO met een geloofwaardige afschrikking en verdediging is cruciaal in een steeds onveiligere wereld. Dat vergt voldoende financiële middelen. Bovendien moeten Europese landen daarvoor meer verantwoordelijkheid nemen voor hun eigen veiligheid. Ook Nederland moet doen wat nodig is.

Via de jaarlijkse actualisatie van de voorziene defensie-uitgaven, maakt Nederland voor de NAVO inzichtelijk hoe de nationale defensie-uitgaven zich tot het bruto binnenlands product (bbp) verhouden. Voorafgaand aan de aankomende NAVO-Top in Washington op 9–11 juli 2024 heeft de NAVO bondgenoten verzocht om de defensie-uitgaven te actualiseren. In Washington zal de *Defence Investment Pledge* prominent op de agenda staan. Uw Kamer ontvangt hierbij de laatste stand van de voorziene Nederlandse defensie-uitgaven voor 2024, zoals aangeboden aan de NAVO (bijlage 1).

Onderstaande tabel uit de Voorjaarsnota 2024 (Kamerstuk 36 550, nr. 1) maakte reeds inzichtelijk wat de verwachte defensie-uitgaven zijn tot en met 2029 als percentage van het BBP op basis van de Voorjaarsnota 2024 en de Nederlandse berekeningswijze¹. Daarbij wordt onderscheid gemaakt tussen de defensie-uitgaven inclusief en exclusief steun aan Oekraïne, ten behoeve van de transparantie over de investeringen in de versterking van de Nederlandse krijgsmacht en de meerjarige steun aan Oekraïne. Het is belangrijk dat de steun aan Oekraïne onverminderd wordt

¹ De NAVO hanteert een andere nominale berekeningswijze dan Nederland. De NAVO rekent de cijfers die Nederland aanlevert terug naar prijspeil 2015, en hanteert daarbij een andere correctie voor de teller dan voor de noemer. Hiermee ontstaat een andere uitkomst dan wanneer het in de begroting gerapporteerde Nederlandse defensiebudget door het Nederlandse BBP wordt gedeeld. Op basis van de berekeningswijze van de NAVO komt Nederland naar verwachting vanaf 2024 opnieuw hoger uit dan de nationale berekeningswijze.

doorgezet en dat bondgenoten werk blijven maken van het versterken van hun krijgsmacht. Nederland roept daarom de bondgenoten op hier ook transparant over te zijn en dit onderscheid ook te maken. De richtlijn van de NAVO is dat de militaire steun aan Oekraïne niet mag worden meegerekend in de 2%-berekening.

Het kabinet heeft in de Voorjaarsnota incidenteel 500 miljoen euro in 2028 en structureel 500 miljoen euro vanaf 2030 beschikbaar gesteld voor versterking van de krijgsmacht met extra luchtverdediging en munitie. Hiermee voldoet Nederland aan de recente vraag van de NAVO (lopende NAVO planningsproces (NDPP)) om met voorrang te investeren in deze capaciteiten.²

	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Defensie-uitgaven (excl. OEK)	1,84%	1,85%	2,00%	1,87%	1,85%	1,79%
Defensie-uitgaven (incl. OEK)	2,16%	2,05%	2,22%	1,90%	1,90%	1,80%

Bijdrage aan missies en operaties

Nederland blijft in 2024 bijdragen aan verschillende NAVO missies en operaties. Recentelijk is besloten de Nederlandse bijdrage aan *enhanced Forward Presence* (eFP) in Litouwen met twee jaar te verlengen tot eind 2026.³ Ook kondigde het kabinet aan van december 2024 tot maart 2025 met drie tot tien F-35 gevechtsvliegtuigen bij te dragen aan *Air Policing*, *enhanced Vigilance activities* en *Air Shielding* activiteiten vanuit Estland.⁴ Daarnaast is de inzet van drie MQ-9 *Reaper* systemen vanuit Roemenië met zes maanden verlengd, tot en met het eerste kwartaal van 2025.⁵ Met deze inzet draagt Nederland bij aan de versterking van de NAVO-oostflank. Daarnaast is de inzet van de Nederlandse *Force Commander* NMI met aanvullende staf en drie transporthelikopters van start gegaan in mei 2024.⁶

Naast de bijdragen aan missies en operaties stelt Nederland in 2024 eenheden gereed voor de NAVO *Response Force* (NRF) en het NAVO *Readiness Initiative* (NRI). Voor de NRF gaat het in 2024 om twee bataljons inclusief gevechts- en logistieke ondersteuning, een onderzeeboot en een mijnenjager. Nederland stelt daarnaast een fregat (of equivalent) beschikbaar voor het staande NAVO vlootverband *Standing NATO Maritime Group* (SNMG) 1. Voor het NRI stelt Nederland onder andere een bataljonstaakgroep (1.200 personen), F-35 gevechtsvliegtuigen en een mijnenjager gereed.

Naast de inzet in NAVO missies en operaties gaat ook de steun aan trainingen van Oekraïense militairen onverminderd door. Zo is de Nederlandse bijdrage aan Operatie Interflex in het Verenigd Koninkrijk in 2024 verlengd met vier rotaties van elk circa negentig militairen. Hiermee traint Nederland in 2024 acht lichten Oekraïense militairen.⁷

De Minister van Defensie,
K.H. Ollongren

² Bijlage bij Kamerstuk 36 550 X, nr. 3, d.d. 16 april 2024.

³ Kamerstuk 29 521, nr. 481, d.d. 6 mei 2024.

⁴ Kamerstuk 29 521, nr. 481, d.d. 6 mei 2024.

⁵ Kamerstuk 28 676/30 806, nr. 442, d.d. 17 oktober 2023.

⁶ Kamerstuk 27 925, nr. 946, d.d. 23 oktober 2023.

⁷ Kamerstuk 28 676, nr. 445, d.d. 12 oktober 2023.